

มาตรการทางกฎหมายในไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตาม

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562¹

วารุณี โพรงทอง²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวน ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ในหมวด 4 ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นการสอบสวน มีเหตุผลในการประการใช้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วจึงก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งวิธีในการแก้ปัญหอาชญากรรมที่นำมาใช้มากที่สุด คือ การนำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมกระแสหลัก เนื่องจากเชื่อว่าการลงโทษผู้กระทำความผิดตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนเป็นวิธีการที่จะป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้มีคดีขึ้นสู่ชั้นพิจารณาของศาลเป็นจำนวนมากส่งผลให้คดีล้นศาล ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำกระบวนการยุติธรรมทางเลือก (Alternative Justice) มาแก้ไขปัญหาคดีล้นศาล โดยในชั้นของพนักงานสอบสวนได้มีการนำแนวคิดกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมาใช้ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาโดยการมุ่งไปที่การยุติคดีอาญาบางประเภทในชั้นสอบสวน โดยคำนึงถึงความยินยอมของคู่กรณีเป็นสำคัญ เพื่อลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาล ลดปัญหาความขัดแย้ง เกิดความสมานฉันท์ขึ้นในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายในไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ยังคงมีปัญหาหลายประการที่อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ สรุปได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาที่หนึ่งเกี่ยวกับการกำหนดฐานความผิดที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ในชั้นสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มาตรา 41(2) มีหลักการสำคัญ คือ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททาง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์รล เต็งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล และ รองศาสตราจารย์จุฑพร วงศ์ทองสรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาญาในชั้นสอบสวนให้กระทำได้ในคดีความผิดหุโทษตามมาตรา 390 มาตรา 391 มาตรา 392 มาตรา 393 มาตรา 394 มาตรา 395 และมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดหุโทษอื่นที่ไม่กระทบต่อ ส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่าความผิดหุโทษทั้ง 7 ฐานความผิด ดังกล่าวล้วนแต่มีลักษณะเป็นความผิดที่มีคู่กรณีหรือคู่พิพาททั้งสิ้น โดยเจตนารมณ์ของการไต่ถามข้อพิพาท ทางอาญานั้น คือ เพื่อลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่ศาล เพื่อที่จะให้คู่กรณีได้มีโอกาสเจรจาตกลงกัน แต่อย่างไรก็ดี ความผิดหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญาที่เหลืออีก 25 ฐานความผิดนั้น ยังคงมีความผิดหุโทษบางฐาน ความผิดที่เป็นลักษณะความผิดที่มีคู่กรณี เช่น มาตรา 370 มาตรา 389 และมาตรา 398 ดังนั้น การกำหนดฐาน ความผิดที่สามารถเข้าสู่กระบวนการไต่ถามข้อพิพาททางอาญาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ หากกำหนดไม่ครบถ้วน แล้วอาจจะทำให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ประเด็นปัญหาประการที่สองการเลือกและแต่งตั้งผู้ไต่ถามข้อพิพาททางอาญาตามมาตรา 49 มี หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกและแต่งตั้งผู้ไต่ถามข้อพิพาท กล่าวคือ ให้พนักงานสอบสวนมีการจัดประชุมระหว่าง คู่กรณีเพื่อเลือกและแต่งตั้งผู้ไต่ถามข้อพิพาทภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งให้มีการ ไต่ถามข้อพิพาททางอาญา ซึ่งการเลือกและแต่งตั้งผู้ไต่ถามข้อพิพาทจะต้องเป็นบุคคลตามมาตรา 9 คือเป็นบุคคลที่ ประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไต่ถามข้อพิพาทให้อื่นคำขอต่อนายทะเบียน ซึ่งบุคคลนั้นต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและ ไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามที่มาตรา 10 กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าผู้ไต่ถามข้อพิพาททางอาญาไม่ว่าจะเป็นการไต่ถามข้อพิพาท ในความผิดอันยอมความได้ หรือในความผิดหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีตาม บัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นความผิดอาญาแผ่นดินทั้งสิ้นนั้นก็ต้องได้รับการเลือกและแต่งตั้งจาก บุคคลที่ขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การไต่ถามข้อพิพาททางอาญาในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน สามปีตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติซึ่งเป็นความผิดอาญาแผ่นดินนั้น นอกเหนือจากจะส่งผลกระทบต่อ ผู้เสียหายแล้ว ยังคงส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมด้วย การที่ไม่มีการลงโทษผู้กระทำความผิดตามกระบวนการ ยุติธรรมกระแสหลักนั้นอาจทำให้สังคมส่วนรวมเกิดความวิตกกังวลได้ ดังนั้นการที่คู่กรณีสมัครใจเข้าร่วมการ ไต่ถามข้อพิพาทเพื่อที่จะยุติคดีนั้น ซึ่งหากเป็นความผิดต่อส่วนตัวหรือในกรณีความผิดหุโทษซึ่งเป็นกรณีมี โทษเพียงเล็กน้อยนั้น ผู้เสียหายเพียงฝ่ายเดียวย่อมสามารถทำการไต่ถามข้อพิพาทกับผู้ต้องหาได้ โดยมีคนกลางเป็นผู้ ไต่ถามข้อพิพาทที่มาจากการเลือกและแต่งตั้งจากความประสงค์ของทั้งผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้ แต่ในกรณีเป็นเรื่อง ของความผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมิได้มีเฉพาะผู้เสียหายเพียงคนเดียวที่ได้รับความเสียหายแต่ยังหมายรวมถึงรัฐและ

ประชาชนในสังคมที่ได้รับความเสียหายด้วย ดังนั้นประชาชนในสังคมควรที่จะมีส่วนร่วมและรับรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีความผิดต่อแผ่นดินที่เกิดขึ้นด้วย

ประเด็นปัญหาประการที่สามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ไกล่เกลี่ยในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นสอบสวน ซึ่งตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มาตรา 53 นั้นกำหนดให้ก่อนที่จะเริ่มการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องอธิบายให้คู่กรณีทราบถึงพฤติการณ์ต่างๆ ที่คู่กรณีซึ่งเป็นผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามคำร้องทุกข์ของผู้เสียหาย ข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดี กระบวนการและผลทางกฎหมายในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา และสิทธิในการยุติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา โดยผู้ที่จะมาเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้นั้นตามมาตรา 48 กำหนดให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งเจตนารมณ์ของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ก็คือการทำให้อัยการของคู่กรณีระงับไปอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมโดยตั้งอยู่ในความสมัคใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าผลทางกฎหมายในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นสอบสวนที่คู่กรณีตกลงกันได้และได้ปฏิบัติตามข้อตกลงเรียบร้อยแล้วนั้น ผลทางกฎหมายคือสิทธิในการดำเนินคดีอาญามาฟ้องระงับไป ทำให้คดีนั้นไม่ขึ้นสู่ศาล ผู้กระทำความผิดไม่ถูกฟ้องคดีอาญาจึงไม่ตกเป็นจำเลยและจะไม่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ ซึ่งสิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปนั้น มีความหมายตรงกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 กล่าวว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ดังต่อไปนี้ (2) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกัน โดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยความหมายของคำว่า สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปนั้นเป็นคำในคัมภีร์กฎหมายที่พนักงานสอบสวนผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถที่จะอธิบายได้อย่างชัดเจนให้กับคู่กรณีได้เข้าใจมากกว่าบุคคลทั่วไปที่ได้รับการเลือกและแต่งตั้งให้เป็นผู้ไกล่เกลี่ย เมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่าผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญามีความสำคัญมากสำหรับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เนื่องจากต้องมีความรู้และความเข้าใจข้อเท็จจริงแห่งคดี จึงเห็นได้ว่าไม่ใช่บุคคลใดจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้ การให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พนักงานสอบสวนในคดีอันมิได้รู้ข้อเท็จจริงในคดีมาตั้งแต่เริ่มต้นมาเป็นผู้ไกล่เกลี่ยนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีใหม่เพื่อที่จะอธิบายให้ผู้ต้องหาทราบอาจจะทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางอาญาได้

ปัญหาประการสุดท้ายเกี่ยวกับการยุติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นสอบสวนกรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มาตรา 60 กำหนดว่า เมื่อปรากฏต่อผู้ไกล่เกลี่ยว่าผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาล ไม่ว่าจะก่อนสอบสวนหรือในระหว่างการสอบสวน ให้การไกล่เกลี่ยเป็นอันยุติ

ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าการเริ่มกระบวนการไต่ถามข้อพิพาททางอาญาในชั้นสอบสวนนั้นเกิดจากความสมัครใจของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย มิได้เกิดจากการข่มขู่ กลั่นแกล้ง หรือสำคัญผิดแต่อย่างใด หากแต่เพียงแค่ผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีต่อศาลซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลตามกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักเท่านั้น ซึ่งการที่ผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีต่อศาลอาจจะยังคงมีความประสงค์ในการที่จะไต่ถามข้อพิพาทกับคู่กรณีอยู่ก็เป็นไปได้

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าตามบทบัญญัติมาตรา 60 เป็นเพียงบทสันนิษฐานของกฎหมาย กล่าวคือ หากผู้เสียหายได้ฟ้องคดีต่อศาลไม่ว่าก่อนหรือหลังการไต่ถามข้อพิพาททางอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เสียหายไม่มีความประสงค์ที่จะทำการไต่ถามข้อพิพาททางอาญาอีกต่อไป ซึ่งเป็นการขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ซึ่งตั้งอยู่บนความสมัครใจของคู่กรณี การที่ผู้เสียหายจะฟ้องคดีต่อศาลก็เป็นเพียงการใช้สิทธิทางศาลในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 28 (2) ให้อำนาจในการที่ผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาล อีกทั้งการที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลก็ไม่ได้ตัดอำนาจทำการสอบสวนของพนักงานสอบสวนแต่อย่างใด หากผู้กระทำความผิดไม่กระทำตามที่ตกลงกันไว้ในกระบวนการการไต่ถามข้อพิพาทนั้น พนักงานสอบสวนก็สามารถทำการสอบสวนในความผิดดังกล่าวต่อไปได้ ดังนั้นจึงควรที่จะกระทำคู่ขนานกันไประหว่างการไต่ถามข้อพิพาททางอาญาในชั้นสอบสวนกับกรณีที่ผู้เสียหายจะฟ้องคดีต่อศาลโดยตรง

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายในไต่ถามข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มาตรา 41(2) ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดฐานความผิดที่สามารถไต่ถามข้อพิพาทได้ในชั้นการสอบสวน ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562

สำหรับปัญหานี้ผู้ศึกษาเห็นว่าบทบัญญัติตามมาตรา 41(2) ยังไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เนื่องจากผู้ได้รับความเดือดร้อน เสียหาย หรือทารุณ ตามบทบัญญัติในความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 370 มาตรา 389 และมาตรา 398 ย่อมเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานดังกล่าวและถือเป็นความผิดที่มีคู่กรณีในคดีซึ่งอาจจะทำการไต่ถามข้อพิพาทกันได้และเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง จึงควรกำหนดฐานความผิดให้ครบถ้วนเพื่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

มาตรา 41 “การไต่ถามข้อพิพาททางอาญาในชั้นการสอบสวนให้กระทำได้ในคดีความผิด ดังต่อไปนี้

(2) คดีความผิดลหุโทษตามมาตรา 370 มาตรา 389 มาตรา 390 มาตรา 391 มาตรา 392 มาตรา 393 มาตรา 394 มาตรา 395 มาตรา 397 และมาตรา 398 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และความผิดลหุโทษอื่น ที่ไม่กระทบต่อส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

2. ปัญหาการเลือกและแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มาตรา 49

สำหรับปัญหานี้ผู้ศึกษาเห็นว่า การเลือกและแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาซึ่งมีทั้งการไกล่เกลี่ยในความผิดอันยอมความได้ ความผิดลหุโทษตามมาตรา 390 มาตรา 391 มาตรา 392 มาตรา 393 มาตรา 394 มาตรา 395 และมาตรา 397 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งการไกล่เกลี่ยในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปีตามบัญชีแนบท้ายนั้นล้วนเป็นความผิดอาญาแผ่นดินทั้งสิ้น เป็นความผิดที่ไม่ใช่แต่เพียงกระทบต่อผู้เสียหายเพียงคนเดียว แต่ยังกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวมด้วย จึงเห็นควรที่จะกำหนดให้บุคคลที่เป็นตัวแทนของสังคมหรือตัวแทนคนในชุมชนที่การกระทำความผิดเกิดขึ้นเข้าร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในความผิดตามบัญชีแนบท้าย ดังนี้

มาตรา 49 “ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการประชุมระหว่างคู่กรณีเพื่อเลือกและแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจออกคำสั่งมีคำสั่งให้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ถ้าคู่กรณีไม่อาจตกลงเลือกผู้ไกล่เกลี่ยได้ให้พนักงานสอบสวนเลือกและแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย แล้วแจ้งให้ผู้ไกล่เกลี่ยและคู่กรณีทราบ แต่ในคดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีผู้ไกล่เกลี่ยจากภาครัฐและภาคประชาชนอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคนเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยด้วย”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ไกล่เกลี่ยในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นสอบสวน ตามมาตรา 48 ประกอบมาตรา 53

สำหรับปัญหานี้ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่มาตรา 53 กำหนดหน้าที่ให้ก่อนเริ่มการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องอธิบายให้คู่กรณีทราบถึงพฤติการณ์ต่างๆ ที่คู่กรณีซึ่งเป็นผู้ต้องหาได้กระทำความผิดทุกข้อเท็จจริงอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดี รวมทั้งกระบวนการและผลทางกฎหมายในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ไกล่เกลี่ยในชั้นสอบสวนไว้โดยเฉพาะจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะ

ต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ ซึ่งเห็นได้ว่าหากเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ได้รู้ข้อเท็จจริงในคดีมาตั้งแต่ต้อง อาจเกิดความล่าช้าในการการไต่ถามได้ จึงควรเปลี่ยนตัวบุคคลผู้ทำหน้าที่การไต่ถามข้อพิพาท ดังนี้

มาตรา 48 “ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ที่มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิด เป็นผู้ที่มีอำนาจในการไต่ถามข้อพิพาทคดีอาญา”

4. ปัญหาเกี่ยวกับการยุติการไต่ถามข้อพิพาทชั้นสอบสวนกรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2652 มาตรา 60

สำหรับปัญหานี้ผู้ศึกษาเห็นว่ากรณีที่มาตรา 60 กำหนดว่าการที่ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องต่อศาลไม่ว่าก่อนมีการสอบสวนหรือระหว่างการสอบสวนให้การไต่ถามข้อพิพาททางอาญาเป็นอันยุติ ซึ่งเป็นเพียงบทสันนิษฐานของกฎหมาย ว่าหากผู้เสียหายได้ฟ้องคดีต่อศาลให้สันนิษฐานว่าผู้เสียหายไม่มีเจตนาสมัครใจที่จะไต่ถาม ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิของผู้เสียหายในการนำคดีฟ้องคดีต่อศาลเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ที่ตั้งอยู่บนความสมัครใจของกลุ่ม จึงเห็นควรที่สามารถทำคู่ขนานไปได้ทั้งการที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลและการไต่ถามข้อพิพาท ดังนี้

ผู้ศึกษาจึงเห็นควรที่ให้ยกเลิกบทบัญญัติมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562 เพื่อให้ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

คณิต ฌ นคร, กฎหมายอาญาภาคทั่วไป กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2551.

ชัยสิทธิ์ ตราธรรม, การยอมความในคดีอาญา : ปกป้องกฎหมาย, วารสารกฎหมาย จุฬาลงกรณ์, ฉบับที่ 5, เล่มที่ 2.

นัทธิ จิตสว่าง, วัตถุประสงค์ในการลงโทษ [Online], Available URL :

<https://www.gotoknow.org/posts/454719> (เมษายน, 25).

สุภรณ์ กิจชมภู, บทบาทของพนักงานสอบสวนในการไต่ถามข้อพิพาท, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์เพชรเกษมการพิมพ์, 2563.